

דיווח שבועי | מגדלי הדרום

6.8.2026 מ' 26-31

פורום מנהלי תפעול

בד"ש 26-27 כתבתי על הרעיון להקמת פורום מנהלי תפעול בגד"ש, ועל הפגישה המצומצמת שהובילה לתובנה כי נכון להקים פורום משותף לדרום ולנגב. השבוע קיימנו פגישה של צוות היגוי משותף לפורום, ובה חידדנו את מטרתו: לשמש מסגרת מקצועית ללמידה, התייעצות, החלפת ידע וניסיון, לצד היכרות אישית, עדכונים שוטפים ועזרה הדדית בין חברי הפורום.

בדיון עלו שלל אתגרים העומדים לפתחו של מנהל התפעול - מי שנדרש, הלכה למעשה, לחבר בין תוכנית הגידולים לבין הביצוע בשטח. בין הנושאים שעלו: הגדרת התפקיד ותחומי האחריות, ניהול כוח אדם ועובדים זרים, תיאום בין מחלקות ותחומי פעילות בגד"ש, תיעוד עבודות, ניהול עלויות, שימור ידע, ובניית תוכניות עבודה שנתיות, חודשיות ושבועיות.

בפגישה שרטטנו מתכונת מוצעת למפגשים וקבענו את מועד המפגש הראשון 13 באוקטובר. פרטים ועדכונים יפורסמו בקבוצת ווטסאפ ייעודית למנהלי התפעול. זו גם קריאה לגד"שים שטרם צירפו את מנהל התפעול שלהם לקבוצה - לעשות זאת, כדי שיוכל לקחת חלק בפורום כבר מהמפגש הראשון.

חום יולי-אוגוסט היה אז כבד...

בחום יולי-אוגוסט יצאנו לסיור מגדלים בשדות אסיפי-בר ועציון, למראה עיניים בחלקות אבטיח לגרעינים, חמניות, חומס וכותנה. היה זה סיור קצר, ממוקד ומעניין, שהמחיש שוב את הערך הגדול של יציאה לשטח - לראות מקרוב, לשאול, להשוות וללמוד.

אחד האתגרים בגידול אבטיח לגרעינים הוא איסוף שלוחות הטפטוף הפרוסות בשורות, לפני מהלך הדיש. בחלקת האבטיח באסיפי-בר נוסה כלי שמטמין את הטפטוף במהלך הפריסה לעומק רדוד, כך שלא יפריע לדיש וניתן יהיה לאסוף אותו בקלות לאחר מכן. האב-טיפוס נבנה על ידי מדריך המיכון המיתולוגי אבישי זה. הדרך להפוך אותו לכלי מבצעי עוד לפנינו, אבל כבר עכשיו נראה שמדובר בכיוון מעניין לפתרון אתגר הגלילה לפני הדיש.

בהמשך ראינו גם את חלקת החמניות, ובה טיפוח לזן עמיד לעלקת, ואת חלקת הכותנה עם זני "יקיר" המבטיחים. כמו תמיד, סיור כזה מזכיר שידע טוב לא נולד רק במצגות ובטבלאות, אלא גם בעמידה ליד החלקה, מול הצמח, עם האנשים שמגדלים אותו. תודה גדולה לגד"ש עציון ואסיפי בר.

דיווח שבועי | מגדלי הדרום

באולם "תמר"

בהמשך היום התכנסנו באולם "תמר" במשקי הדרום. יזהר לנדאו, מנכ"ל מועצת הכותנה, הציג את מגמות השוק, האתגרים והתקוות שעוד נותרו לענף הכותנה. חשיבות המשך גידול הכותנה - כמובן, לא בתנאי הפסד - ברורה לכולנו. הכותנה היא לא רק גידול בפני עצמו, אלא גם גידול מאזן בסל הגידולים, ולכן חשיבותה נוגעת גם לגד"שים שאינם מגדלים אותה בפועל. מיעוט שטחי מזרע עלול להביא לכליה על הענף, וממצב כזה, לא תהיה תקומה.

בהמשך תיאר נועם עמיר את מופע ההתייבשות המואץ בתירס לתחמיץ, הציג תמונת מצב עדכנית של הכותנה, ונתן הנחיות מקצועיות לשלבי הגידול האחרונים. את הכנס חתם אורי דורמן, מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל, שהציג - שחור על גבי מצגת - את מצבה של החקלאות הישראלית ואת האתגרים המרכזיים הניצבים לפתחה/לפתחנו בשנים הבאות. ובתוך כל חמישים הגוונים של האפור, אנחנו בוחרים להתמקד בגוון הבהיר-בהיר. נחשוב טוב, נעשה טוב, יהיה טוב. תודה לכולם.

מי מפח את כל זה?

אבטיח לגרעינים נמצא בימים אלה בשיא עונת הדייש, ובאזור מזרעו השנה כ-12,500 דונם. מוקדם עדיין לסכם יבולים, אבל הרושם הראשוני הוא שמדובר בשנה ברוכה. החלקות נראות טוב, הדייש מתקדם, ומשטחי הייבוש מתמלאים. עד כאן - חדשות טובות.

אלא שכמו תמיד בחקלאות, אחרי שמצליחים לגדל מתחילה השאלה המורכבת לא פחות: למי מוכרים ובאיזה מחיר? הזנים החדשים, עתירי יבול, אבל הם גם עלולים להעמיס על השוק המקומי עודפים לא קטנים. ואז עולה השאלה החשובה באמת: מה גודל השוק, ומי לעזאזל מפח את כל גרעינים האלה? מאחורי החיוך מסתתרת סוגיה רצינית. כאשר סל הגידולים מצטמצם, וכל הצלחה בגידול מסוים עלולה להפוך לעודף שיווקי, אנחנו שוב נדרשים לחשוב רחב יותר: פיתוח שווקים, חלופות גידול, והרחבת האפשרויות העומדות בפני הגד"שים. אולי, כשיפרוץ השלום, נייצא למפריצות? כי בסוף, יבול טוב הוא ברכה - אבל רק אם יש לו בית, מחיר ושוק שמסוגל להכיל אותו.

שבוע הבא

יום צוות כותנה ארצי בדרום - יום ג', 11/8

ערב הוקרה לאריה בוסק - יום ד', 12/8

שבת שלום

